

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет лісового господарства та екології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

Олег СКИДАН

03 травня 2023 р., протокол № 3

ПРОГРАМА

комплексного вступного випробування за фахом
для здобуття ОС «Магістр»
зі спеціальності 205 «Лісове господарство»

Житомир–2023

Програму підготували викладачі факультету лісового господарства та екології:

1. **Сірук Ю.В.** – завідувач кафедри лісівництва, лісових культур та таксації лісу, доцент

2. **Кратюк О.Л.** – професор кафедри лісівництва, лісових культур та таксації лісу, доцент;

3. **Турко В.М.** – доцент кафедри лісівництва, лісових культур та таксації лісу, доцент;

4. **Власюк В.П.** - доцент кафедри лісівництва, лісових культур та таксації лісу, доцент.

Схвалено навчально-методичною комісією факультету лісового господарства та екології

«_24_» __квітня__ 2023 року (Протокол № 7)

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Зміст фахового випробування.	
Перелік дисциплін та їх розділів.....	6
Список рекомендованої літератури.....	9

ВСТУП

Підготовка висококваліфікованих фахівців лісового господарства передбачає забезпечення навиками і знаннями необхідними для виконання виробничих завдань і вирішення питань щодо лісовирощування та проектування лісогосподарських заходів пов'язаних із формуванням і оздоровленням лісів, використанням лісових ресурсів, веденням мисливського господарства та рекреацією; здатних самостійно приймати проектні рішення і реалізовувати їх на практиці із врахуванням біогеоценотичних, економічних і регіональних аспектів ведення лісового господарства та дотриманням принципів сталого розвитку на засадах екологічно орієнтованого лісівництва.

Досягнення зазначених вимог можливе за умов постійного проведення контрольних заходів із визначення відповідності знань та умінь випускників змісту освіти та змісту навчання, зазначених у галузевих стандартах.

Для вступників за освітнім ступенем «Магістр» зі спеціальності 205 «Лісове господарство» на основі ступеня «Бакалавр» даний комплекс включає дисципліни:

- *лісівництво;*
- *лісознавство;*
- *лісова таксація;*
- *лісові культури;*
- *дендрологія;*

В процесі складання фахового випробування зі спеціальності 205 «Лісове господарство» студенти повинні показати високу фундаментальну професійну та практичну підготовку.

Вступні випробування проводяться у вигляді тестових письмових завдань.

**ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ.
ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ТА ЇХ РОЗДІЛІВ**

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ЛІСІВНИЦТВО»	
1.	Завдання лісівництва та основні принципи його організації.
2.	Методологічні засади багатофункціонального ведення лісового господарства.
3.	Спеціальне використання лісових ресурсів. Суцільні рубки.
4.	Поступові рубки.
5.	Вибіркові рубки.
6.	Комбіновані та інші види рубок головного користування.
7.	Очистка місць рубок.
8.	Технологія і механізація РГК.
9.	Теоретичні основи догляду за лісом.
10.	Загальна характеристика рубок догляду за лісом.
11.	Організаційно-технічні показники рубок догляду.
12.	Особливості проектування рубок догляду.
13.	Хімічний догляд за лісом.
14.	Підвищення продуктивності та якості лісу.
15.	Рубки переформування і рубки пов'язані з реконструкцією.
16.	Санітарні рубки.
17.	Лісовідновні рубки.
18.	Ландшафтні рубки.
19.	Інші заходи з формування й оздоровлення лісів.
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ЛІСОЗНАВСТВО»	
20.	Лісознавство як наука про природу лісу
21.	Природа лісових екосистем
22.	Взаємовідносини порід у лісових екосистемах та їх диференціація
23.	Морфологія лісу
24.	Екологічні фактори у житті лісу
25.	Ліс і клімат
26.	Ліс і світло
27.	Ліс і тепло

28.	Ліс і повітря
29.	Ліс і волога
30.	Ліс і ґрунт
31.	Поновлення лісу
32.	Ріст та формування лісу
33.	Взаємодія деревних порід
34.	Типологія лісу
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ЛІСОВА ТАКСАЦІЯ»	
35.	Таксація об'єму стовбура зрубаного дерева
36.	Таксація заготовлених лісоматеріалів
37.	Сучасне інструментальне забезпечення лісотаксаційних вимірювань
38.	Таксація об'єму стовбурів дерев, які ростуть
39.	Методи розробки нормативів об'єму деревних стовбурів
40.	Основні лісівничо-таксаційні показники насаджень
41.	Таксаційна будова лісових насаджень
42.	Методи визначення запасу насаджень із рубкою модельних дерев
43.	Таксація лісосічного фонду. Матеріально-грошова оцінка лісосік
44.	Вимірювальні методи визначення запасу насаджень
45.	Методи вибіркової таксації
46.	Таксація лісових масивів
47.	Таксація приросту окремого дерева
48.	Таксація приросту деревостану
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ»	
49.	Обґрунтування екологічних основ при створенні лісових культур
50.	Лісокультурна площа
51.	Способи створення лісових культур
52.	Технологічні прийоми створення лісових культур
53.	Технологічне приймання, інвентаризація та доповнення лісових культур, книга лісових культур
54.	Культури основних лісоутворювальних хвойних порід
55.	Культури основних лісоутворювальних листяних порід
56.	Особливості створення лісових культур при реконструкції насаджень у лісах зелених зон та малоцінних землях
57.	Антропічні та біотичні аспекти охорони і захисту лісокультурних об'єктів
58.	Показники якості лісових культур

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ДЕНДРОЛОГІЯ»	
59.	Ботанічний вид і його ареал.
60.	Внутрішньовидова мінливість та її класифікація у деревних рослин.
61.	Життєві форми деревних рослин.
62.	Морфологія органів деревних рослин.
63.	Життєвий цикл деревних рослин.
64.	Природна дендрофлора України.
65.	Інтродукція та акліматизація деревних рослин.
66.	Кліматичні екологічні фактори.
67.	Едафічні фактори.
68.	Орографічні екологічні фактори. Рельєф.
69.	Біотичні екологічні фактори.
70.	Антропогенні екологічні фактори. Фітомеліорація.
71.	Основні поняття лісової фітоценології й біогеоценології. Лісові формації України.
72.	Характерні особливості рослинності й дендрофлори природних зон України.
73.	Системи класифікації рослин.
74.	Фенологія деревних рослин.

Порядок проведення та оцінювання результатів фахового вступного іспиту

На фаховому вступному іспиті абітурієнт отримує тестове завдання, бланк результатів тестування та титульний аркуш зі штампом Приймальної комісії університету. Фаховий вступний іспит проводиться в письмовій формі або на основі індивідуальної усної співбесіди. Перед вступним іспитом представники приймальної комісії проводять інструктаж щодо порядку виконання вступного тестового завдання.

На бланку результатів абітурієнт вказує за номером тесту варіант правильної відповіді. Виправлення, декілька позначень і відсутність результату за варіантом відповіді зараховуються як невірний розв'язок тесту. Не допускаються будь-які умовні позначки на бланку результатів тестування та титульному аркуші.

Тестове завдання містить 50 питань з однією правильною відповіддю. Кожна правильна відповідь оцінюється у чотири бали. Максимально можлива кількість набраних балів після складання фахового іспиту – 200. Кількість балів необхідна для участі в конкурсі повинна дорівнювати або бути більшою за 100.

Тривалість тестування – 120 хвилин.

Зарахування для навчання до Поліського національного університету здійснюється за рейтинговою системою.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Погребняк П.С. Общее лесоводство. 2-е переработаное изд.М.: Колос, 1968.-440 с.
2. Погребняк П.С. Основы лесной типологии, 2-е испр. и доп.изд. - К: АН УССР, 1955. - 455 с.
3. Швиденко А.Й., Остапенко Б.Ф. Лісознавство. Підручник для вузів. - Чернівці: Зелена Буковина, 2001. - 354 с.
4. Горшенин Н. М. Лесоводство / Н. М. Горшенин, А. И. Швиденко // Львов: Вища школа, 1977. - 302 с.
5. Краснов В.П. Довідник спеціаліста лісового господарства // Книга І нормативні документи / В.В. Краснов, В.І. Ткачук, О.О. Орлов – житомир: 2012. - 429 с.
6. Лісовий кодекс України / Офіц.вид.: Із змінами та допов. станом на 15 берез. 2007 р. / м-во юстиції України.-К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2007. – С. 133-194.
7. Мелехов И. С. Лесоведение. Учебник для вузов / И. С. Мелехов // М.: Лесная промышленность, 1980. - 408 с.
8. Правила поліпшення якісного складу, формування і оздоровлення лісів. - К.: КМ України, 2007. -8 с.
9. Правила рубок головного користування. - К., 2009. - 12 с.
- 10.Свириденко В.Є. Лісівництво / В. Є. Свириденко, О. Г. Бабіч, Л. С. Киричок // К.: Арістей, 2004. - 544 с.
- 11.Свириденко В. Є. Практикум з лісівництва. Навчальний посібник / В. Є. Свириденко, О. Г. Бабіч, Л. С. Киричок // К.: Арістей, 2006. - 416 с.
- 12.Санітарні правила в лісах України. - К.: КМ України, 1995.- 19 с.
- 13.Белов СВ. Лесоводство. Учебн. пособ. для вузов. - М.: Лесная промышленность, 1983. - 325с.
- 14.Погребняк П.С Лісова екологія і типологія лісів. Вибрані праці. - К.: Наук, думка, 1993. - 496 с.
- 15.Правила відтворення лісів. - К.: КМ України, 2007. - 6 с.
- 16.Чернявський М.В., Коржов В.П., Угрин А.І. та інші. Настанови з проведення робіт по переформуванню одновікових однородних деревостанів. - Ужгород, 2004. - 16 с. (на правах рукопису).
- 17.Лісівництво. Терміни та визначення : ДСТУ 3404-96. – [Чинний від 1997-07-01]. – К. : Держстандарт, 1997. – 47 с.
- 18.Інструкція з проведення рубок формування і оздоровлення лісів [Електронний ресурс] / Державне агенство лісових ресурсів України. – К.: 2011.

19. Олійник В.С., Вітер Р.М. Лісознавство: курс лекцій. Івано-Франківськ: Симфонія форте. 2011. 264 с.
20. Галузева програма розвитку лісонасінневої справи на 2010-2015 роки. Наказ Держкомлісгоспу від 26.02.2010 № 47. – 26 с.
21. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. Лісові культури. – Львів: Камула, 2005. – 608 с
22. Гордієнко Н.М., Бондар А.О., Гордієнко Н.І. Інтродуценти в дібровах Полісся та Лісостепу України. – К.: Урожай, 2001. – 448 с.
23. Гордієнко М.І., Корецький Г.С., Маурер В.М. Лісові культури. К.: Вид-во Сільгоспосвіта, 1995. – 328 с.
24. Дебринюк Ю.М. Лісові культури. Методи і способи їх створення у типах лісу західного регіону України. – К.: ІСДОУ, 1994. – 168 с.
25. Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Лісове насінництво. – Львів: Світ, 1998. – 432 с.
26. ДСТУ 2980-95. Культури лісові. Терміни та визначення:– К.: Держстандарт України, 1995. – 63 с.
27. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку і оцінки якості лісокультурних об'єктів. – К.: Державний комітет лісового господарства України, 2010. – 73 с.
28. Заячук В.Я. Дендрологія / В.Я. Заячук. – Львів: СПОЛОМ, 2014. – 676 с.
29. Колесников А.И. Декоративная дендрология / А.И. Колесников. – М.: Лесн. пром-сть, 1974. – 703 с.
30. Лапин П.И. Интродукция лесных пород / П.И. Лапин, К.К. Калущкий. – М.: Лесн. пром-сть, 1979. – 224 с.
31. Липа О.А. Дендрологія з основами акліматизації / О.А. Липа. – К.: Вища школа, 1997. – 224 с.
32. Швиденко А.Й. Данілова О.М. Дендрологія: Підручник для вищих навчальних закладів. – Чернівці: «Рута», 2003. – 384 с.
33. Шовган А.Д. Дендрологія: Навчальний посібник. – Львів: УкрДЛТУ, 2001. – 152 с.
34. Щепотьев Л.Ф. Дендрология / Л.Ф. Щепотьев. – К.: Вища школа, 1990. – 287 с.